47ste jaar — Nr 102. Zaterdag 25 Augustus 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^mes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 25e AUGUSTUS 1900.

VAN ALLES WAT.

Het katholiekste land der wereld is België. Het is ook het welvarendste en vooruitstrevendste oord des geheelen aardbodems.

Het verval der Latijnsche volkeren, Franschen, Spanjaards en Italianen, begon toen zij liberale regeeringen aannamen.

De toekomst is aan de Germaansche volkeren : Zuid en Noord-Nederlanders, Scandinaven, Duitschers en Angel-Saksers, de groote helft protestant, de kleine helft katholiek, maar allen in den grond diep geloovig, en dus anti-liberaal.

Dit alles wijst zijn eigen. En toch geen enkele liberaal die het ziet.

Nu, om liberaal te zijn, echte gestampte liberaal, is de eerste en onmisbare voorwaarde een blinde uil, zooniet een vierkante ezel te wezen.

* *

De leiders der socialisten partij bereiden eene beweging ten gunste der kwijtschelding.

Zij willen dat men hun Moineau teruggeve die is opgesloten in de gevangenis van Leuven en die, naar 't schijnt, de denkbeelden blijft deelen der politiekers van het collectivism.

De socialisten weten dat de koning het recht van genade bezit, en dat deze het evenwel niet uitoefent, tenzij met medehulp en op voorstel van zijne ministers.

Niettemin is het tot prins Albert dat zij hunne sommaties richten ; dat is de manier waarop zij het aanstaande huwelijk van den erfgenaam der kroon vieren.

Moineau heeft met dynamiet gewerkt gelijk de anderen met revolver of meswerken. Zijne daden, stellig misdadig van inzicht, hebben niemands leven benomen.

Hij zelf is het eerste slachtoffer van zijn aanslag : hij heeft er zijne vrijheid bij verloren ; sedert jaren is hij van zijne vrouw en kinderen gescheiden, die hij innig schijnt lief te hebben.

Wat ontbreekt er dus, opdat hij medelijden inboezeme ? Hier ontbreekt dat hij zijne dwalingen erkenne ; hem ontbreekt het berouw.

Maar zoo hij tot beters gevoelens gekomen ware, zou Moineau de belangrijke persoon niet geweest zijn, in wien radicalen en socialisten zooveel belang stellen.

Door de beweging, die zij te zijnen gunste inrichten, bewijzen zij voldoende dat hij niet heeft opgehouden tot de hunnen te behooren, en zoo, in die voorwaarden, het gouvernement den anarchist vrijliet, ware het geene daad meer van genade, maar eene daad van zwakheid en onvoorzichtigheid.

* *

De overste der E. P. Jesuiten van Frankrijk heeft eene schrikkelijke tijding ontvangen uit China. Duizenden christenen, zoo luiden die tijdingen, werden ter dood gebracht.

Hunne missiehuizen werden vernield.

Negen paters en een broeder werden op wreede wijze doodgemarteld.

Onder die negen paters zijn er vier die in België zeer goed gekend zijn.

Pater August Fiock, 58 jaar oud, Pater Raphaël Gaudissart, 46, Pater Mangin, 44, en Pater Neveux, 47 jaar oud.

Edele martelaren, rust in vrede in de schoot van Hem dien gij zoo trouw en zoo heldhaftig gediend hebt.

* *

Men heeft te Patterson, in Amerika, de vrouw van den anarchist Bresci, moordenaar van koning Humbert, ondervraagd.

De vrouw heeft verklaard dat Bresci veel las ; dat hij, reeds zeer opgewonden van temperament zijnde, het ongeluk had werkhuisgezellen te ontmoeten, die hem het hoofd op hol hebben gebracht.

Toen hij naar Europa vertrok, heeft hij zijne vrouw wijs gemaakt dat hij in Italië eene erfenis ging ontvangen en dat hij, met het geld dat hij zou meebrengen, te West-Hoboken een schoenmagazijn zou openen.

En de ongelukkige voegde er bij : « Ik ken goedig zijn karakter en ik kan u voorzeggen dat, zoo men hem het leven laat, hij zinneloos zal worden. Het zal niet lang duren of hij zal heelemaal het hoofd verloren hebben. »

Hoeveel vrouwen van socialisten zouden hetzelfde niet kunnen zeggen van hunne mannen?

Al de socialisten gaan niet tot de anarchie, tot de koningsmoord. Maar talrijke zijn degene die in 't zinneloozen gesticht eindigen. Zij zouden niet krankzinnig zijn, indien zij eerlijke werklieden gebleven waren, aan het werk brood vragende voor hunne familie.

Maar het verkeer in socialistische kringen, het lezen van revolutionnaire schriften, het nalaten hunner godsdienstige plichten, hebben hen spoedig ontevredenen, heerschzuchtigen, gedeclasseerden gemaakt.

En ik herhaal het, velen sterven zinneloos na aan alles wat hen omringt het bestaan onverdragelijk gemaakt te hebben.

Wat Lombroso, Enrico Ferri en andere apostelen van het materialism er ook van zeggen : men wordt niet anarchist geboren, men wordt het. En de verklaringen van Bresci's vrouw zeggen ons hoe men het wordt.

Tot staving van dit gezegde, zouden wij veel voorbeelden kunnen aanhalen, zonder buiten België te gaan.

Levenswijsheid.

Het is ijdelheid, vergankelijke rijkdommen te zoeken, en daar zijne hoop in te stellen.

Het is ijdelheid, op eereambten uit te zijn en zich tot eenen hoogen staat te verheffen.

Het is ijdelheid, de lusten van het vleesch in te volgen, en dat te verlangen, waarover men daarna streng zal moeten gestraft worden.

Het is ijdelheid, naar een lang leven te trachten, en niet bekommerd te zijn om wel te leven.

Het is ijdelheid, niet te denken dan op het tegenwoordig leven, en niet te voorzien wat er op volgen moet.

Thomas a Kempis.

Geschiedenis van eene broek.

Een pastoor der omstreken van Parijs, na gansch zijne beurs geledigd te hebben om een matig noenmaal in eene herberg der voorgeborchten aan eenige armen te schenken, zette zijnen weg voort langs de groote baan om huiswaarts naar zijn dorp te keeren. Onder wege las hij zijne getijden. Twee jonge officieren hadden hem zijne gift zien verwezentlijken en zeiden al schimpende : « Hij geef om gezien te worden. Dat er hier geen volk ware, hij zou niet geven.

Ik ben voor de pastoors niet. — Ik nog minder. — Ik ga liever naar de schouwburg als naar de kerk. Die pastoors dienen tot niets. »

De goede geestelijke zette al biddende zijnen weg voort en daar de officieren den zelfden weg volgden op twee honderd stappen achter hem, zoo gebeurde het dat een arme man hem ontmoette en aan den pastoor eene almoes vroeg. Laten wij ons in het hout verduiken, zeiden de jonge gasten, hij zal hem weg zenden, gij zult het zien. De pastoor inderdaad zegde aan den armen sukkelaar dat hij niet een cent bij zich had. De officieren zegepraalden en fluisterden in elkanders oor. ziet gij het! Doch eensklaps, de eerbied aardige onderling gezien hebbende dat de arme grijsaard sidderde van koude en dat zijn broek vol gaten was, en hem tegen de guurheid des winters niet beschermde, keek rondom zich en daar hij niemand ontwaarde, zeide de hij tot den arme : Wacht een oogenblikje. Dan kroop hij door het hout, liet zachtjes zijne broek van onder zijne soutane zinken, gal ze aan den arme, er eenige loffelijke woorden bijvoegend en zette al biddende zijnen weg voort.

's Anderdaags, als de goede herder in zijne kerk kwam, bevonden zich twee frissche jongelingen gansch ingekeerd aan zijne biechtstoel. Het waren onze officieren. Wij komen u, mijnheer den pastoor, vergiffenis vragen voor de kwade vermoedens die wij tegen u opgenomen hadden en ons met dien God verzoenen die aan zijne dienaren de edele zelfsopoffering inboezemt waarvan wij gisteren ooggetuigen zijn geweest.

Zij werden inderdaad van dien dag af vurige Christenen en zijn het nog. Als de oude pastoor die geschiedenis vertelt, roemt hij zich altijd twee zielen gekocht te hebben voor eene broek en nooit, voegt hij er gemeenlijk bij, heb ik beteren koop gedaan.

Zoo is 't bijkans altijd ; men eerbiedigt, men bemint, men waardeert eenen godsdienst en zijne dienaren niet om dat men ze niet kent.

Plukken en bewaren
VAN HET FRUIT.

Het zomergenijd zal weldra ten einde zijn en de zon welke hare weldoende stralen verleent voor onze oogsten, boomgaarden en hovingen, zal alles doen rijp worden ; wij hebben nu alle groensels en de tijd zal ook gaan komen om het fruit te plukken.

Het geschikt oogenblik om het fruit te plukken is dit, wanneer men de vrucht een weinig opheft, en zij zich van zelf losmaakt. Nochtans men mag nooit het plukken der vruchten doen wanneer het regenachtig of vochtig weder is.

De vruchten worden niet allen te gelijk afgetrokken en zoo kan men langen tijd aangename vruchten eten.

De peren en appelen mogen niet te veel zon hebben, en het is tegenovergestelde met de perzikken, abrikozen en pruimen die, hoe meer zon ze hebben, hoe meer zij in smaak winnen.

Om fruit goed te bewaren, moet men de vruchten leggen op planken waar de luchtgesteldheid nooit verandert, en waar het de eene dag niet kouder is dan de andere. Men plaatst de vruchten op planken die eene breedte hebben van 60 tot 75 cm., en de luchtgesteldheid in de kamer zal nooit de 7 tot 9 graden te boven gaan.

Indien het weder vochtig is, is het goed een pot met ongeblusche kalk in de kamer te plaatsen.

Men mag niet vergeten de vruchten dikwijls te onderzoeken, en deze weg te nemen welke rijp zijn of bederven.

Katholieke Limburgsche Studentenbond.

De algemeene vergadering van den Katholieken Limburgschen Studentenbond zal plaats hebben te Hasselt op *Dinsdag 4e September.*

Wij zullen ons vijfjarig bestaan gedenken en ons prachtig vaardel inwijden.

Hoe nader wij bij het feest komen, hoe grooter de geestdrift wordt onder de Limburgsche jeugd. Geen wonder : eigen werk ontvlamt het hart en geeft altoos eene zekere voldoening.

Alle studenten uit Haspengouw, Kempen en Maasland zullen dien dag te Hasselt samenstroomen en hunne innige verkleefdheid aan God, Land en Taal bekrachtigen.

Tal van Studentengilden en Letterkundige Afdeelingen komen onze rangen vervoegen.

De « *Jonge Klauwaerts* » van Hasselt, « *De Vlaamsche Zonen* » van St-Truiden, « *Hageland's Weergalm* » van Thienen en honden uit alle gouwen van het vlaamsch land zullen met vlag en afgevaardigden aan onzen triomftocht deelnemen.

Wij hebben ook met ware vreugde vernomen dat de stad Hasselt ons een gulen hertelijk onthaal voorbereidt : de vlaggen zullen wapperen aan de huizen, een feestgelag zal ons begroeten, de vergaderingszaal zal rijkelijk versierd zijn.

Allen dus naar Hasselt, toonen wij daar dat Limburg niet slaapt, dat wij bij machte zijn den vlaamschen geest te bewaren en te versterken. Te 2 ure, bijeenkomst op het stationplein, vandaar naar de Hoofdkerk waar de Zeer Eerw. Heer Kanunnik Rachels, Deken der Stad, onze vlag zal inwijden.

De *Schola* van het groot Seminarie zal een kunstig muziekstuk uitvoeren : « *In nomine Jesu* » van Haendel, een « *Ave Maria* » van Arkadelt en « *Tantum ergo* » van Haller.

Daarna plechtige zitting in 't Patronaat, waar zeer gekende redenaars het woord zullen voeren.

Hoog den schedel ! en de zangen
moeten dreunen uit ons rangen
dat het Limburg wakker tuit,
Vlaamsche Jongens, op, vooruit.

De Transvaalsche Boerenvrouw.

Vele mijlen noordwaarts Pretoria ligt de hoeve, mijlen ver ook van de naaste kleine dorpskerk, waarin omtrent 30 jaren geleden het huwelijk van den Boer werd ingezegend en waarin hij over zes maanden, voor het laatste, met vrouw en zonen gezamentlijk het avondmaal nam.

Dit had plaats voor hij ten strijde trok. Vier der zonen streden met den vader tegen den vijand ; alleen de jongste, de veertienjarige Piet, bleef bij moeder 't huis.

In rouwgewaad zit de vrouw voor de deur van hare eenvoudige woning. De oogen der vrouw staren somber naar het Westen waar de zon achter de bergen met bloedrooden glans verdwijnt.

De Boerin heeft haar avondgebed volbracht. Zij heeft niet nagelaten God te loven en te prijzen als schild en verdediger van haar volk ; zij heeft God gedankt voor de overwinning, haar volk tot nu toe geschonken. De klachten over de pijnlijke wonden die de vreeselijke oorlog snel achtereen in haar eigen hart heeft geslagen, sloot ze in het diepste van haar gemoed op. Alle vier hare zonen die met den vader door de Drakensbergen naar Natal trokken, zijn in den vreeselijken strijd om het bezit van Ladysmith gevallen : alleen weet zij dat hare geliefde man nog in leven is. Zijn laatste brief meldde haar dat hij op het punt stond met zijn commando Cronjé ter hulp te snellen, die in het westen van den Vrijstaat door de Engelschen in het nauw gebracht werd. Daar in het westen verwijlt ze thans met hare gedachten.

Over de uitgestrekte met gras begroeide hoogvlakte, waar de kudden der Boerenhoeve onder toezicht van herders weiden, komt een ruiter in vliegende vaart aangereden. Van eene hoeve in het afgelegen distrikt brengt hij het treurige bericht van Cronjé's lot, van het zegevierend vooruitrukken van den vijand en brengt hij het bevel van den veldkornet dat de laatste mannen opgeroepen worden. Behalve zijn eigen geweer dat op den rug hangt, heeft hij nog andere geweren bij zich. Ernstig en treurig zijn de trekken van den man, wiens gelaat door een breedgeranden vilten hoed wordt beschaduwd. Hij moet een treurig bericht brengen op de Boerenhoeve, waar eene moeder reeds vier harer zonen beweent.

Het is zoo stil in deze eenzame streek dat de peinzende vrouw voor het huis den hoefslag des ruiters hoort eer zij hem gezien heeft.

Haar lijn gehoor onderscheidt nauwkeurig dat het niemand van haar huisgezin maar wel een vreemde is die haar komt bezoeken. Zij staat op en legt de hand boven de oogen om den naderende beter te zien. Wat kan die bode haar brengen?

De ruiter is weer op een open vlakte. De vrouw herkent thans zijne gestalte. Een gevoel als werd ze door eene ijskoude hand in den hals gegrepen doet haar beven. Diezelfde man bracht haar uit Pretoria namens de regeering de tijding van den dood van haren oudsten zoon, die in het moordadig gevecht bij Elandslaagte was gesneuveld. Doch zij beheerscht den schrik die haar overvalt. Bedaard en kalm gaat zij den bode te gemoet die, bij haar aangekomen, van het paard stijgt dat hij in zijne nabijheid laat grazen.

Met korte afgebroken woorden begint hij zijne opdracht mede te deelen. Hij spreekt over de treurige berichten van Modderstroom, over Cronjé's nederlaag die het geheele land doet treuren. En nu moet het er uit, het antwoord op den vragenden ongeduldigen blik der vrouw ; hij moet haar den laatsten groet van haren man brengen die bij de verdediging der kopjes voor Bloemfontein doodelijk gewond werd door een ontploffenden lydietbom. Het hart krimpt hem ineen nu hij ook aan de vrouw de treurige tijding heeft moeten brengen dat zij weduwe is.

De vrouw zwenwel houdt zich kalm en bedaard. Alleen in de oogen waarin groote tranen parelen, kan de bode de diepe smart lezen door zijne boodschap ontstaan. En die met tranen omflooste oogen richt de treurende naar den kant van den gezichtenden waar de zon zoo bloedrood is ondergegaan. Eensklaps is het alsof de schaduw van een glimlach over de strakke trekken der vrouw toog ; daar op den naastbijzijnden heuvel, tusschen de donkere Euphorstruiken komt eene jeugdige gestalte te voorschijn en een luid gejubel klinkt op hetzelfde oogenblik door de lucht.

— Uw zoon ? vraagt de bode deelnemend.

— Onze Piet ! de eenigste mijner zonen die mij nog overblijft, antwoordde de vrouw.

— Een kloeke jongen ! Die is stellig door zijn vader al vroeg mede ter jacht genomen.

— Ja, antwoordde de vrouw. Toen hij vijf jaar oud was, trof hij voor het eerst het midden der schijf en toen hij zeven jaar oud was, doodde hij den eersten jakhals.

Snel komt Piet aangeloopen, het geweer over den schouder en zwaait met een roofvogel in de lucht. Nog voor zonnenondergang heeft hij den arend geschoten die den geheelen dag zijne schapen had bedreigd. Toen hij dichter bij kwam, wenkte zijne moeder hem zijne schreden te matigen en wees hem ernstig op den vreemdeling.

Deze was naar zijn paard gegaan en maakte een der geweeren los die aan den zadel vastgebonden waren. Hij biedt het de vrouw aan met deze woorden :

— Het geweer van uwen man ! Toen hij doodelijk gewond op het punt was den laatsten adem uit te blazen, wees hij op zijne buks en fluisterde : « Voor mijn zoon ! » De commandant zond het met een transport licht gekwetsten naar Pretoria om het aan u te laten bezorgen.

— Zijn geweer !

De weduwe van den dapperen Boer nam de buks aan en drukte ze aan haar hart.

De knaap is nu naderbij gekomen en hevig ontroerd zegt de vrouw tot haren zoon :

— Piet, hier is het geweer van uwen vader ! Hij stuurt het u als zijn laatste groet. In den strijd om onze vrijheid is hij gevallen !

De knaap laat den geschoten roofvogel, dien hij zoo triomfeerend had medegebracht, achteloos uit de hand vallen en neemt de buks zijns vaders, als eene heilige nalatenschap, met eerbied aan. Het noodlottige van het verlies dat hij geleden heeft kan zijn kinderlijk gemoed nog niet volkomen beseffen ; hij benijdt den roemvollen dood van zijnen vader en broeders, even als hij te benijdt heeft toen zij ten strijde togen en hij achterblijven moest. Hij knielt, houdt het wapen voor zich uitgestrekt, drukt er de lippen op en zegt :

— Hoeveel vijanden zijn er wel door getroffen eer mijn vader getroffen werd ! God loone het u, vader, dat gij zoo vol liefde aan mij gedacht hebt.

Daarna sprong hij op en riep :

— En nu zal ik zijne plaats innemen !

De vrouw verbleekte en zegde :

— Dat leed doet gij mij toch niet aan, niet waar, Piet ?

— Hij zal wel moeten, zegde de bode van den veldkornet. Ik heb nog eene opdracht !

En weer gelukt het de diepbeproefde vrouw zich te beheerschen.

— Piet, ga naar binnen, zegt ze vriendelijk maar op beslisten toon tot den knaap, die bij hare waanhoopskreet verstomd was. Neem uw vogel en hang uw geweer en uw vaders buks op ! Breng dan onzen gast wat spijs en drank.

Doch deze valt haar in de rede en zegt :

— Hartelijk dank, goede vrouw ; ik heb spijs en drank bij mij ; ik heb heden nog een verre weg al te leggen ; ik moet op de hoeve van Jan Burgers zijn.

— Maak dan voor ons het avondeten gereed. Piet, maar bedank eerst den bode en wensch hem eene gelukkige reis !

Piet gehoorzaamde. Hij drukte den vreemdeling de hand en bedankte hem.

— Tot weerziens, antwoordde de bode beteekenisvol als vriendelijk vaarwel.

De knaap gaat met den geschoten vogel en de bukken naar binnen.

Nu zegt de bode tot de vrouw :

— De vijand is met groote overmacht niet alleen in den Vrijstaat meester, maar hij is ook Transvaal binnengedrongen ! Het vaderland roept nu allen, die de wapens kunnen dragen, op tot den verdedigingskrijg ! Wie nog een geweer kan vasthouden en afschieten, moet aanstaanden zondagmiddag op het groote kerkplein te Pretoria zich komen aangeven voor de laatste oproeping. Uw zoon moet aan die oproeping voldoen. Hij is sterk en dapper ! Denk er aan. Door den kleinen David versloeg God de Heer eens den reus Goliath !

Op het bleeke gelaat der moeder komt een glans van trots.

— Houd moed, goede vrouw en vertrouw op God ! ging de man op vriendelijken toon voort. Het was ook ongetwijfeld de bedoeling van den vader toen hij zijnen overlevenden zoon zijn geweer zond als een heilig erfdeel. Vaarwel ! Het wordt reeds donker. Moge God uw Piet voor u sparen. Snel springt hij te paard en ga eenen vriendelijken ernstigen groet rest bij weg, de heide over, verder noordwaarts.

In gedachten verdiept en hevig geschokt staat daar de vrouw. Zij ziet in den geestdrift jongen herderszoon, David, hoe hij den steen tegen het voorhoofd van reus Goliath slingert en deze David, die geene vrees kende, heeft de gelaatstrekken van haren Piet.

Met vasten tred betreedt zij den drempel harer woning en roept : Piet !

Daar knalt een schot. Een gebuil van een doodelijk gewonden jakhals klinkt door de avondstilte.

— Piet ! roept de moeder met luide stem en gaat de woonkamer binnen.

Haar zoon komt haar te gemoet geloopen.

— Moeder ! moeder ! dat was mijn eerste schot uit vader's geweer ! roept de knaap. Een jakhals

---

HET VERWISSELD KIND

19de VERVOLG.

» Buiten en behalve de denkbeeldige gelijkenis, aan welke deze herstelling ontsproot, beweert uw handlanger, de bedoelde M. Richard Woodroffe, eene opteekening gevonden te hebben in het doodenregister te Birmingham. De opteekening zou behelzen, dat daar ter stede op zekeren dag overleden is een zekere Humphrey, zoon van sir Humphrey Woodroffe.

» Laat mij u dan nu verklaren, dat ik op dien datum, blijkens de aanteekening in mijn dagboek, en ook blijkens zekere brieven, die ik bewaard heb, mij bevond bij mijnen vader, lord Dunedin, op diens landgoed in Schotland. Mijn kind, toen een zuigeling, geboren te Poonah, in Indië, was bij mij. Eenige dagen later trok ik zuidwaarts, naar Londen, om sir Humphrey aan te treffen, die uit Indië terugkeerde. Natuurlijk maakte het kind deze reis met mij mee.

» Ik heb niet te onderzoeken, noch op te helderen, hoe de bedoelde opteekening in dat register plaats vond ; en evenmin, welk belang deze of gene er bij hebben kon, dat er een overleden kind werd ingeschreven onder een valschen naam. Dat het een kind van sir Humphrey zou zijn geweest, was onwaarschijnlijk, vooreerst, omdat mijn echtgenoot tien jaar lang voor zijne terugkomst in Indië was geweest ; en ten tweede, omdat hij een man was van volkomen vlekkeloozen levenswandel.

» Laat mij u onder het oog brengen, dat deze feiten bewezen kunnen worden. Mijn vader is nog in leven, en de datums kunnen gemakkelijk worden voorgesteld. Zelfs wat de gelijkenis betreft, kan worden aangetoond dat mijn zoon treffend op den vader geleek, tot wiens evenbreid hij is opgegroeid, met hetzelfde haar, dezelfde oogen en dezelfde figuur.

» Wanneer een wanbegrip van dezen aard zich van de hersens meester maakt, is het in den regel niet uit te roien, doch wordt gewoonlijk met de jaren al sterker en sterker. Ik heb het daarom het raadzaamst geoordeeld, u uit te noodigen tot een onderhoud. Wij kunnen de zaak kalm bespreken, en misschien zal ik er dan in gelukken u van het grondeloze uwer inbeelding te overtuigen.

» Voor het overige hoef ik u nauwelijks te verzekeren, dat ik, in geval van onhandelbaarheid uwerzijds, mij genoodzaakt zal zien, langs den weg van rechten mijner eer met de uiterste krachten te verdedigen. Het geldt hier toch, naar gij zelf wel beseffen zult, veel meer dan het verliezen van mijn kind. Het geldt hier ook het verliezen van mijnen goeden naam, daar gij de wereld zoudt willen overtuigen dat eene vrouw, geboren van hoogst achtenswaardige en godvreezende ouders, gehuwd met een man van onkrenkbare eer, en zelve van goede faam, laag genoeg zou kunnen zijn geweest om — ik kan het haast niet neerschrijven ! — een kind te koopen van eene haar volslagen onbekende vrouw, de verlaten vrouw van een rondtrekkenden acteur en dit kind voor haren man en de wereld te laten doorgaan voor haar eigen.

» Ik wil mij schriftelijk niet verder uitlaten. Misschien heb ik vergeefs geschreven. In dat geval zullen woorden moeten plaats maken voor daden. Evenwel wil ik, zoo gij dit wenscht, persoonlijk met u spreken. Kom morgen om 5 ure bij mij. Wij zullen dan kalm deze zaak beredeneeren, en ik hoop dat de u aldus aangeboden gelegenheid het middel moge zijn om u uwe gemoedsrust terug te geven en u te weerhouden van voedsel te geven aan een waan, die niet anders dan noodlotig voor u zou kunnen worden.

» Geloof mij, mevrouw, enz.

Lilias WOODROFFE. »

— Wat beteekent deze brief, Dick ? herhaalde Molly. Wat praat zij van eene aanteekening in een register ?

— Molly, antwoordde Dick — ik dacht de zaak al zoo goed als klaargespeeld te hebben, maar nu vrees ik dat ik alles bedorven heb.

En hij verteld de gansche toedracht.

— Maar wat hebben wij meer noodig ? vroeg Molly. Dat kind was van haar !

— Ik twijfel er geen oogenblik aan, ik ben er zeker van. Hare woede, hare leugens, haar gansche houding bewees het mij. Dat was niet de verontweerdiging van eene onschuldige, Molly. Het was de giftigheid van iemand die zich ontmaskerd en in het nauw gedreven ziet. En deze brief beteekent dat zij ons tot het uiterste wil tarten.

— Moet Alice er dan heengaan ?

— Ja, besliste Dick.

XXII.

Alice ging. Zij nam Molly mee, tot steun.

Haar hart was diep mismoedig ; want lady Woodroffe's brief had in zich een toon van uitdaging en zelfbetrouwen.

Aan den anderen kant echter was er de registratie van het overlijden, en bovenzien altoos nog de gelijkenis.

De twee vrouwen werden in eene kamer gelaten, die een toonbeeld mocht heeten van dien verfijnden smaak, over welken John Haveril met al zijne millionen niet te gebieden had.

Boeken, schilderijen, gordijnen, tapijten en meubelen, alles getuigde dat men zich hier in het huis bevond van eene aanzienlijke dame, in wier familie goede smaak en een fijne toon sinds geslachten erfelijk waren geweest.

Alice besefte terstond dat haar zoon, indien dit haar zoon was, hier moest groot gebracht zijn onder maatschappelijke voordeelen, welke zij hem nooit zou hebben kunnen verschaffen.

Op de tafel lag een in een handdoek saamgebonden bundeltje, vreemd misplaatst tusschen al de schoone en kostbare dingen in dit salon.

Men weet hoe eene kleinigheid dikwijls eene oude herinnering kan wekken. Wat had dit saamgebonden bundeltje te maken met dien tijd, vieren-twintig jaar geleden, toen de diep rampzalige moeder haar kind in de armen legde van den dokter, die het naar de spoorwegstatie bracht ?

Toch wekte het terstond in haar eene beugenis van dit oogenblik, dit eene oogenblik dat het bitterste van haar gansche leven was geweest. Inderdaad, de geest dezer vrouw was van die eene gedachte als bezeten. Zij kon aan niets anders meer denken — behalve wanneer Molly wat met haar babbelen en voor haar zingen kwam.

De deur ging open en de vrouw des huizes trad binnen — eene indrukwekkende verschijning — eene groote dame in heel haar optreden, in al hare bewegingen.

Zij kon ook nog zeer minzaam wezen. Hoewel ieverzaerster voor velerhande goede zaken en gewoon in het openbaar het woord te voeren, was zij toch vrouwelijk en weerdig gebleven. Zij bracht het door haar beoogde effect teweeg zonder merkbare inspanning. In hare hand droeg zij een pakje brieven en papieren. Zij neeg voor hare bezoekters, en zegde :

— Heel vriendelijk van u, dat gij gekomen zijt. Een oogenblik nog zult gij wel willen verontschuldigen. Zij drukte op een electrischen knop, en eene jonge dame verscheen. Hier zijn de brieven, zegde zij ; ik heb de beantwoording met een paar woorden aangeduid. Om zes ure kunt gij ze mij brengen.

Hierop wendde zij zich weer tot Alice, met de woorden : Gij zult mij willen verontschuldigen. Ik heb op dit oogenblik de handen vol met reddingswerk van allerlei aard. Het is een zoo schoon iets, van tijd tot tijd eene enkele vrouw te redden uit de klauwen van den ouden Satan !

Men zal opmerken dat zij Alice ontving evenals zij Dick ontvangen had, met eene groote vertooning van menschlievend werk. Het effect was echter niet hetzelfde : want Alice dacht aan heel iets anders, en voor Molly was het enkel komedie-spel.

— Zoo ! zegde lady Woodroffe, na nog eenige bereddering : nu kunnen wij beginnen te spreken.

— Ik heb mijne nicht meegebracht, jufvrouw Pennefather, zegde Alice. Zij weet waarom ik hier kom.

Ah ja ! Lady Woodroffe, nam met een genadig knikje van Molly's aanwezigheid nota. Wij zullen eerst een tas thee drinken.

Zij was in het uiterlijk van hare bezoekster teleurgesteld. In de vrouw, die een zoon van haar kwam terugeischen, had zij gemeend een gemeen opzichtig gekleed schepsel te zullen aantreffen, met een rood gezicht en groote veeren op den hoed.

In plaats daarvan ontmoette zij nu eene bleeke, teere verschijning, wel kostbaar, maar toch stil gekleed, niet bepaaldelijk eene dame, maar toch verfijnd en van beschaafde vormen.

Zij beide om thee, en opende daarna het vuur met eene reeks van vragen :

— Zijt gij lang uit Engeland weg geweest ? Hebt gij hier na al die jaren niet veel veranderd gevonden ? Gij zijt toch geen Amerikaansche van geboorte ? Hebt gij kinderen ? Denkt gij spoedig naar Amerika terug te keeren ?

Zoo drasdje zij door, zonder op mevr. Haveril's antwoorden veel acht te slaan.

— Ik hoor dat uw man millionnair is. Wij zullen moeteg eindigen met alle Amerikanen voor millionnairs aan te zien. Wat moet het toch iets eigenaardigs zijn, zoo onbeperkt over geld te kunnen beschikken ! Gij doet er zeker erg veel goed mee ? Hier te lande zijn wij allen zoo arm, zoo geweldig arm. Wij hebben onze buitenplaatsen, en parken en hovingen, die wel heel schoon zijn en eene groote vertooning maken, maar verdrukkelijk veel geld aan onderhoudskosten, terwijl onze pachthoeven en landerijen zoo goed als renteloos liggen. Maar.... daar is de thee.

Nu vatte zij den stier bij de horens.

— Beste mevrouw, begon zij, ik verzeker u dat ik met u ingenomen ben. Dit is het merkweerdigste geval, dat mij ooit ter oore is gekomen. Ik herinner mij, mem ik, een verhaal van eene vrouw in Béranger's leven, die haar kind te vondeling had gelegd en nu de rest van haar leven doorbracht met er naar te zoeken, tengevolge waarvan zij eindelijk krankzinnig werd. Laat mij u bezweren, dit voorbeeld niet te volgen. Het geval staat hopeloos. Gij zult er nooit mee slagen, en enkel maar uw eigen leven diep ellendig maken. Het is zoo goed als onmogelijk, dat gij dat kind zoudt terugvinden ; en al mocht het u gelukken, dan zoudt gij toch onmogelijk kunnen bewijzen, dat het inderdaad uw zoon was. Het kan u niets dan teleurstelling en hartzeer berokkenen.

Alice zegde hierop niets. Lady Woodroffe zag Molly eens aan, die strak, schijnbaar onbewogen voor zich uitstaarde.

— Laat ons nu, hernam zij, de zaak eens kalm en helder beredeneeren. Gij ziet eene gelijkenis, en gij trekt daaruit een besluit. Nu, vooreerst, wat de gelijkenis betreft — er bestaat tusschen vele Woodroffe's eene merkweerdige familiegelijkenis. Drie aanverwanten, Miss Hilarie Woodroffe, die gij misschien wel kent, mijn zoon, en die mijnheer Richard Woodroffe, die zoo iets van een acteur schijnt te zijn, ontmoeten elkander toevallig in eene oude familiekapel. Zij maken kennis met elkaander, en de beide jongelingen blijken treffend op de jonge dame te gelijken, hoewel hunne afkoms van den gemeenschappelijken stamvader niet minder dan vijf eeuwen — zegge vijf honderd jaren ! — achter hen ligt !

— Het is niet alleen het gezicht, bracht Alice in het midden : het is de stem, de oogen, de geheele manier van doen. Mijn man had, als hij verkoos, heel fijne manieren.

— Jawel, op het tooneel leert men eene soort van manieren, die voor fijn worden aanzien, namelijk door menschen die met de ware manieren der hoogere kringen minder vertrouwd zijn. Maar, om op de hoofdzaak terug te keeren, Wanneer wij op de gelijkenissen letten, dan mogen wij ook verschillen niet over het hoofd zien. Bij voorbeeld, ik moet uit de gansche geschiedenis opmaken, Mevr. Haveril, dat uw eerste man, in zijne verhouding tot u, een — hoed mij de uitdrukking ten goede — een gewetenloos mensch, een persoon zonder beginselen en zedelijkheid was.

— Dat is waar. Hij liet mij zitten, en hij verliet mij. Toen trouwde hij eene amerikaansche tooneeliste, en die behandelde hij dezelfde manier. Richard Woodroffe is zijn tweede zoon.

— Nu, siet ge. Mijn zoon is juist het tegenovergesteelde. Hij is een jongmensch van zeer strenge beginselen en van den meest onberispelijken levenswandel.

Molly glimlachte eens, doch zag strak voor zich.

— Dan was uw man, als ik mij niet bedrieg, een komediant van lagere orde, een liedjeszanger, een danser, een komiek, en wat al meer van dien aard.

— Hij was in zijn soort een niet onbegaafd acteur, thuis in allerlei rollen.

— Juist. Humphrey, mijn zoon, daarentegen, heeft tot acteeren niet den minsten aanleg, en, evenals zijn vader, zou hij het beneden de weerdigheid van een gentleman achten, grappen te vertoonen tot vermaak van anderen.

Alice zuchtte. Molly zag maar onophoudelijk strak voor zich, alsof het geheele gesprek haar hoegenaamd geen belang inboezamde.

— Hield uw man veel van lezen ?

— Neen, hij sloeg nooit een boek open.

— Mijn zoon daarentegen is altoos aan het studeeren, vooral in kunstgeschiedenis.

(Wordt voortgezet).